

SCHRIFTELIJKE VRAGEN

Aan : de voorzitter van Provinciale Staten
Datum : 2-12-2021
Onderwerp : giftig oppervlaktewater door glastuinbouwstoffen

Toelichting

["Vissen sterven bij de vleet in stinkende grachten"](#) kopte het AD¹ over vissensterfte in Delftse grachten. In het artikel klagen bewoners over glastuinbouwbedrijven die de leefomgeving aantasten. Het artikel verwijst ook naar nieuw gepubliceerd onderzoek.

Het Kenniscentrum van de Nederlandse waterschappen en provincies (Stowa) heeft dat onderzoek naar giftige stoffen en stofmengsels in ons oppervlaktewater onlangs laten doen.² Het onderzoek is uitgevoerd door het RIVM en Ecofide. De resultaten zijn opgenomen in de [Atlas Natuurlijk Kapitaal](#). Daarin geven zes nieuwe kaarten een beeld van de zogenoemde 'toxische druk'.

Hoe hoger de druk hoe meer het leven in en rond het water gevaar loopt.

[Uit de kaarten blijkt](#) dat een groot deel van Zuid-Holland donkerrood kleurt als het gaat om de aanwezigheid van giftige stoffen in het water. Vooral de zeer hoge giftigheid van landbouwgif (toxische druk gewasbeschermingsmiddelen) is uiterst zorgwekkend. De uitkomst is alarmerend, omdat de gemiddelde waterkwaliteit in de rest van Nederland juist steeds beter wordt. De giftige effecten zijn ook steeds vaker zichtbaar.

Uit het Waterkwaliteitsrapportage van Hoogheemraadschap van Delfland blijkt verder dat de gemiddelde concentratie bestrijdingsmiddelen in de glastuinbouwgebieden in 2020 hoger was dan in 2019.³ Het Hoogheemraadschap van Delfland onderkent daarmee dat de waterkwaliteit de afgelopen twee jaar slechter is geworden. Zij laat in bovenstaand artikel weten zich ernstig zorgen te maken omdat bestrijdingsmiddelen en meststoffen de leefomgeving aantasten⁴. Volgens het Hoogheemraadschap van Delfland doen glastuinbouwbedrijven te weinig om het gif dat zij verspreiden, op te vangen. Dat baart ons zorgen en daarom stellen ondergetekenden de volgende vragen aan Gedeputeerde Staten:

Vragen

1. Hoe beoordeelt u het onderzoek van het kenniscentrum Stowa?

Tot nu toe werd de waterkwaliteit beoordeeld met vastgestelde normen voor afzonderlijke stoffen. Maar stoffen reageren op elkaar en dit kan leiden tot een hogere toxische druk. De kaart [Mengsel toxische druk – alle gemeten stoffen](#) geeft een beeld van het effect dat alle aangetroffen stoffen samen in interactie met elkaar hebben op het leven in en rond en het water.

---

¹ ["Vissen sterven bij de vleet in stinkende grachten door viespeuken uit buurgemeente: 'Rot geschrokken' | Topverhalen Delft | AD.nl.](#)

² <https://www.naturetoday.com/intl/nl/nature-reports/message/?msg=28378>

³ https://www.hhdelfland.nl/publish/library/43/waterkwaliteitsrapportage_2020.pdf

⁴ ["Vissen sterven bij de vleet in stinkende grachten door viespeuken uit buurgemeente: 'Rot geschrokken' | Topverhalen Delft | AD.nl.](#)

2. Hoe beoordeelt u het effect van de hoge toxiciteit op het leven op, in en rondom het water in onze provincie?
3. Klopt het op basis van bovenstaande resultaten dat de werkelijke giftigheid (totale toxische druk) van ons water in de afgelopen jaren groter was dan wij veronderstelden? Zo ja, op welke termijn was het college van plan deze informatie met Provinciale Staten te delen?
4. Bent u het eens met de constatering van het Hoogheemraadschap van Delfland dat de waterkwaliteit de afgelopen twee jaar slechter is geworden?
5. In welke mate beïnvloedt deze verontreiniging het recreatief gebruik op en rondom het water in ons gebied?

Naast de kaart Mengsel toxische druk laten vijf kaarten zien welke druk de aangetroffen stoffen afzonderlijk uitoefenen. Dit zijn: [gewasbeschermingsmiddelen](#), [metalen](#), [NHx](#), [PAK's](#) en [overige organische stoffen](#). Het aandeel locaties met een hoge tot zeer hoge toxische druk ligt voor gewasbeschermingsmiddelen (59%) veel hoger dan bij de vier andere stofgroepen (3-26%).

In het onderzoek wordt in dat kader het Westland als probleemgebied aangeduid.

Op 21 april 2020 vroegen statenleden S. Özkaya (GL), J.P. Schonewille (CU&SGP), A.H.K. van Viegen (PvdD) en J. Mooiman (PVV) u naar de invloed van specifieke bestrijdingsmiddelen op de waterkwaliteit. In uw antwoord leunde u op gegevens uit 2018 en gaf u aan dat maatregelen zoals wettelijk verplichte zuivering, tegengaan van lekkages, goede naleving en handhaving, de toxiciteit binnen de grenzen kan houden. Uit bovenstaande onderzoeksresultaten lijkt uw verwachting onjuist te zijn geweest.

6. Hoe kan het volgens het College, dat tegen haar verwachtingen in, de giftigheid, ondanks de inzet op gesloten watersystemen, stofspecifieke eisen en het zuiveringsplicht van minimaal 95% (met hoge rendementseisen) nog altijd 'zeer hoog' is?
7. Is het College ook van mening dat deze maatregelen onvoldoende zijn gebleken gezien de 'toxische druk voor gewasbeschermingsmiddelen' in onze provincie zeer hoog is?

De Omgevingsdienst Haaglanden, die namens provincie en gemeenten erop toeziet of tuinders zich wel aan de zuiveringsplicht houden, laat in bovenstaand artikel weten elk jaar 200 tuinbouwbedrijven (van de 1100 in de regio) te controleren.

8. Heeft het College in de afgelopen jaren de handhaving op de zuiveringsplicht bij tuinbouwbedrijven geïntensiveerd? Zo nee, waarom niet?
9. Bent u het met ons eens dat er met spoed nieuwe en verstrekkende maatregelen in de glastuinbouwsector genomen moeten worden om de toxiciteit van ons water naar een acceptabel niveau te krijgen?
10. Bent u voornemens om in overleg met andere overheden en uitvoeringsorganisaties tot een integrale aanpak te komen en de bevoegdheden en werkwijzen van Omgevingsdiensten, Hoogheemraden en de NVWA beter op elkaar te laten aansluiten, om zo de toxische druk vanuit de glastuinbouwbedrijven terug te dringen?
11. Bent u voornemens om in een gezamenlijke aanpak; de handhaving te intensiveren; de pakkans te verhogen door bijvoorbeeld meer in te zetten op gerichte handhaving en opsporing? In welke mate zijn hiervoor de relevante omgevingsdiensten geïnstrueerd en wordt hierop gerapporteerd?

12. Bent u daarnaast bereid om de mogelijkheden te verkennen om illegale lozingsen als economisch delict aan te merken en de sanctiemogelijkheden ook aan te scherpen? Zo ja, wanneer kan PS de resultaten van deze verkenning verwachten?
13. Bent u tot slot voornemens om samen met Glastuinbouw Nederland een bewustwordingcampagne op te zetten voor de sector over het gebruik en omgang met bestrijdingsmiddelen, waarin de gevolgen van de veroorzaakte giftigheid voor mensen, andere dieren en planten centraal staan?

1. *Sinan Özkaya, (GroenLinks)*
2. *Evelyn Hijink, (PvdA)*
3. *Lies van Aelst (SP)*
4. *Carla van Vliegen (PvdD)*
5. *Kirsten Wilkeshuis (D66)*
6. *Willem Bakx (50PLUS)*